

ΕΝΟΤΗΤΑ 1
ΘΕΩΡΙΑ ΓΙΑ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ

Το υποκείμενο εμφανίζεται με τις εξής μορφές

1. Ουσιαστικό : Η οικογένεια είναι το βασικό κύτταρο της κοινωνίας.

Ο υπολογιστής μου χάλασε

2. Αντωνυμία: Οι άλλοι έφτασαν πρώτοι .

Πόσοι άλλαξαν γνώμη;

3. Άρθρο με επίθετο: Ο τρίτος στη σειρά να φύγει.

Οι περισσότεροι κατέκριναν τη συμπεριφορά του.

4. Άρθρο με μετοχή: Οι διδάσκοντες συνεδριάζουν αυτή τη στιγμή .

Συγκεντρώθηκαν στην αυλή όλοι οι εργαζόμενοι .

5. Άρθρο με πρόταση: Είναι φανερό το πόσο έχει αλλάξει .

Το τι θα κάνω είναι δική μου δουλειά.

6. Άρθρο που συνοδεύει άλλο μέρος του λόγου: Με ζάλισε το πάνω κάτω.

Το « Αθώοι και φταίχτες » είναι μυθιστόρημα της Μάρως Δούκα .

7. Πρόταση χωρίς άρθρο: το ρήμα που έχει υποκείμενο πρόταση χωρίς άρθρο είναι **απρόσωπο ή απρόσωπη έκφραση** .

Απρόσωπα ρήματα: βρίσκονται σε γ' ενικό πρόσωπο—π.χ. λέγεται, επιτρέπεται πιστεύεται, πρέπει, ενδέχεται , συμφέρει κλπ.

Ενδέχεται να πάμε εκδρομή αύριο.

Λέγεται ότι αυτό το σπήλαιο ήταν καταφύγιο ληστών .

Απρόσωπες εκφράσεις: σχηματίζονται με τα ρήματα είναι ή υπάρχει + ουσιαστικό , από το ρήμα είναι + ουδέτερο επίθετου ή μετοχής και από το ρήμα είναι + τροπικό επίρρημα:

Είναι ώρα να αντιδράσεις.

Υπάρχει χρόνος να γίνουν οι απαραίτητες αλλαγές.

Είναι εύκολο να λες ψέματα.

Ήταν αναμενόμενο ν' αλλάξουν όλα.

Άσκηση:

1. Βρείτε τα υποκείμενα των υπογραμμισμένων ρημάτων και τη μορφή τους:

1. Επιβάλλεται να συμμετάσχετε στην εκδήλωση.
2. Δεν περιγράφεται το τι ακολούθησε.
3. Τα παιδιά έπαιζαν στην αυλή του σχολείου.
4. Να περάσει γρήγορα ο επόμενος.
5. Είναι ανεπίτρεπτο να μη σέβεστε τους συμμαθητές σας.
6. Είναι απαράδεκτο το ότι έγιναν τόσες απουσίες.
7. Αξίζει να δείτε όλα τα μνημεία και να δοκιμάσετε τις ντόπιες νοστιμιές.
8. Συννεφιάζει και μάλλον θα βρέξει.
9. Κάποιος μόνιμως παριστάνει τον αδιάφορο.

2. Να σχηματίσετε σύνθετα με τις παρακάτω λέξεις επιλέγοντας το αχώριστο μόριο που ταιριάζει στην καθεμιά από αυτές:

επάρκεια, ακρίβεια, διπλώνω, βεβαιότητα, διαλέγω, προβάλλω, ειλικρινής, αρμόδιος, ζωογονώ, κατάλληλος.

ΦΑΡΔΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ.